

Beslissing samenwerking interlandelijke adoptie met Colombia

Datum: 14/02/2023

Auteur: VCA

Onderwerp: Beslissing samenwerking Colombia

1. Situering

Het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 voorziet dat de Vlaamse Regering de huidige praktijken rond interlandelijke adoptie grondig onderzoekt en maatregelen neemt om interlandelijke adopties naar Vlaanderen te verbeteren.

Naar aanleiding van het eindrapport¹ van het expertenpanel inzake interlandelijke adoptie formuleerde de Vlaamse Regering op 17 september 2021² een aantal basisprincipes en krijtlijnen voor de verdere aanpak, zowel voor wat betreft de toekomst van interlandelijke adoptie, als voor het omgaan met wantoestanden uit het verleden.

Een van deze krijtlijnen betreft het versterken van partnerschappen met herkomstlanden. In de mededeling aan de Vlaamse Regering van 17 september (VR 2021 1709 MED.0315/1) staat hierover het volgende: “Om de kansen voor kinderen te vergroten op een gepaste thuis en tegelijk ook het risico op mistoestanden nog sterker uit te sluiten, wil de Vlaamse regering de samenwerking op niveau van de naties (aankomstland – herkomstland) versterken. Vlaanderen zal ter plaatse gaan naar de landen waarmee, na risicoanalyse samengewerkt kan worden of nieuwe samenwerking kan worden gezocht om te komen tot intense samenwerkingsafspraken. Daarbij hoort dat bij zo’n doorstart of opstart heel goed wordt uitgelegd hoe Vlaanderen wil werken, welke kandidaatouders Vlaanderen heeft, voor welke kindprofielen, etc. Op kindniveau wordt het systeem vervolgens gestuurd door de vraag van de herkomstlanden om binnen de gemaakte afspraken kinderen te plaatsen. We verankeren deze werkwijze waarrond vandaag al goede praktijken met een aantal herkomstlanden bestaan, in de werking van interlandelijke adoptie.”

De Vlaamse Regering vroeg aan het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA) om het kader voor bovenstaande risicoanalyse uit te werken en ter validatie voor te leggen aan de Vlaamse Regering. De criteria voor het beslissingskader interlandelijke adoptie werden door de Vlaamse Regering vastgelegd op 10 december 2021³.

Het beslissingskader werd vervolgens in concreto verder uitgewerkt en dient als basis voor het screenen van alle huidige samenwerkingen met herkomstlanden inzake interlandelijke adoptie.

Voor het aanleveren van informatie en advies werkt VCA voor iedere screening samen met 3 onafhankelijke organisaties met een breed internationaal netwerk en expertise in alternatieve (jeugd)zorg, jeugdbeschermingsmaatregelen en kinderrechten. Het gaat om International Social Service⁴ (ISS), Child Identity Protection⁵ (CHIP) en UNICEF⁶.

¹ <https://www.opgroeien.be/nieuws-en-pers/nieuws/rapport-expertenpanel-interlandelijke-adoptie-in-vlaanderen>

² <https://beslissingenvlaamse-regering.vlaanderen.be/document-view/61404C18364ED90008000178>

³ <https://www.opgroeien.be/nieuws-en-pers/nieuws/nieuw-beslissingskader-voor-interlandelijke-adoptie>

⁴ <https://www.iss-ssi.org/index.php/en/>

⁵ <https://www.child-identity.org/en/>

⁶ <https://www.unicef.org/>

Daarnaast werd ook input gevraagd aan de bevoegde autoriteit in het desbetreffende herkomstland, aan de betrokken interlandelijke adoptiediensten en de Federale Centrale Autoriteit (FCA).

Aan de hand van de verzamelde input worden alle huidige samenwerkingen op basis van een kleurencode geëvalueerd door 2 stakeholders: enerzijds geadopteerden en anderzijds de 3 huidige interlandelijke adoptiediensten. Echter, werden voor sommige herkomstlanden geen geadopteerden gevonden om de informatie door te nemen en te evalueren. Wat betreft Colombia, zijn er geen geadopteerden die de informatie hebben doorgenomen.

VCA neemt op basis van het geheel een finale beslissing nemen en kan, in geval van twijfel, bijkomend beroep doen op een expert in de kinderrechten.

VCA kan 3 mogelijke beslissingen nemen:

1. Samenwerking met herkomstland is positief

Indien de samenwerking met het herkomstland positief is beslist, loopt de volledige samenwerking door. Er worden wel werkbezoeken gepland om verdere samenwerkingsafspraken te maken rond een werking afgestemd op de krijtlijn "Partnerschappen met herkomstlanden versterken", zoals beslist door de Vlaamse Regering.

2. Samenwerking met herkomstland wordt onmiddellijk stopgezet

Na screening van de huidige samenwerkingen zal met een aantal herkomstlanden geen samenwerking meer mogelijk zijn. De dossiers van de kandidaat-adoptanten die al een lopende kindtoewijzing hebben, worden verder afgewerkt volgens het huidige systeem. De andere kandidaat-adoptanten kunnen zich heroriënteren naar de herkomstlanden waar Vlaanderen nog wel verder mee samenwerkt. Transparante communicatie naar de betrokkenen is dan essentieel.

3. Samenwerking met herkomstland vraagt meer verduidelijking via werkbezoek

Na screening van het herkomstland wordt een werkbezoek gepland om meer duidelijkheid te creëren rond toekomstige samenwerking. De samenwerking loopt onverminderd door tot na verduidelijking via het werkbezoek en definitieve beslissing door VCA.

2. Beoordeling huidige samenwerking interlandelijke adoptie met Colombia

De beoordeling gebeurt op basis van het ingevulde "Decision framework for intercountry adoption - Colombia", dat u in bijlage vindt. Dit document omschrijft in detail de verschillende beoordelingscriteria. Het maakt integraal deel uit van de beoordeling en beslissing door VCA.

1. Algemene situatie in het land van herkomst

Veiligheidssituatie

De veiligheidssituatie in Colombia is de voorbije jaren verbeterd. Leger en politie hebben nu een veel betere controle over het territorium dan pakweg 15 jaar geleden. Dit betekent echter niet dat de situatie overal veilig is: naast dissidente leden van de voormalige FARC-guerrilla is ook nog altijd het kleinere ELN actief, en de voorbije jaren hebben zich ook criminele bendes geïnstalleerd die voor onveiligheid zorgen. ([Algemene veiligheid in Colombia | FOD Buitenlandse Zaken - Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking \(belgium.be\)](#))

→ De veiligheid ter plaatse is ok mits omzichtigheid.

Corruptie-index

Colombia heeft een Corruption Perceptions Index van 39 op 100 in 2021 ([Colombia - Transparency.org](#)). 94% van de Colombiaanse bevolking vindt dat corruptie bij de overheid een groot probleem is en hebben weinig of geen vertrouwen in de overheid, rechtbanken en politie (90%) grotendeels door de gangbare praktijk van stemmen kopen ([Global Corruption Barometer - Latin America & The... - Transparency.org](#)).

→ Er is veel corruptie in Colombia.

Politieke stabiliteit

Op de politieke stabiliteitsindex staat Colombia op plaats 158 van 194 in 2021 waardoor het land als zeer instabiel kan worden gedefinieerd ([Political stability by country, around the world | TheGlobalEconomy.com](#)). Ondanks een

toename van geweld en criminaliteit in de vorige presidentiële termijn (2018-2022) gaat Colombia er prat op de oudste democratie van Latijns-Amerika te zijn.

De huidige sociale onrust in Colombia kan worden toegeschreven aan historische en structurele economische ongelijkheden, welig tierende corruptie, een gebrek aan garanties en bescherming voor mensenrechtenactivisten en milieuactivisten, toenemende armoede en de poging van de regering om een ingrijpende belastinghervorming door te voeren. Op 7 augustus 2022 trad voor het eerst in de geschiedenis een linkse president aan.

→ **Colombia is een politiek heel instabiel land.**

2. Ratificatie van het Haags Verdrag

Het Haags Adoptieverdrag werd op 01/09/1993 ondertekend, op 13/08/1998 geratificeerd en trad op 01/11/1998 in werking.

→ **Colombia heeft het Haags Adoptieverdrag geratificeerd.**

3. De bereidheid om rechtstreeks samen te werken van overheid tot overheid

Bereidheid tot samenwerking vanuit de centrale adoptieautoriteit

Het Instituto Colombiano de Bienestar Familiar (ICBF), de centrale adoptieautoriteit van Colombia, bezorgde haar antwoorden aan VCA op 12 juli 2022, ruim binnen de vooropgestelde datum. De vragen vanuit VCA betreffen ISS's alternative care and adoption matrix en criterium 8 uit het beslissingskader.

Onder criterium 3 in het beslissingskader wordt bevestigd dat de communicatie tussen VCA en ICBF constructief verloopt. De CA is responsief, betrokken en neemt zelf initiatief.

De CA van Colombia (ICBF) heeft haar "country profile" op de website van het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie betreffende het internationaal privaatrecht (hierna: "HCCH") heel recent ingevuld (2022). Daarnaast is het ICBF actief betrokken in tal van andere internationale platformen.

→ **Het ICBF is bereidt tot samenwerking.**

Mogelijkheid van rechtstreekse samenwerking van overheid tot overheid

In het verleden kon VCA reeds rechtstreeks samenwerken i.h.k.v. omkaderde zelfstandige adopties. Het ICBF toont veel bereidheid om constructief samen te werken.

→ **Rechtstreekse samenwerking van overheid tot overheid is mogelijk.**

4. Positionering van de adoptiepraktijk binnen het bredere zorg- en opvangsysteem van het land van herkomst in de praktijk

Regelgeving over taken en bevoegdheden in de jeugdbescherming door een overheidsinstantie

Het hele kinderbescherming systeem in Colombia wordt gemanaged door en via het ICBF, via de kanalen van het SNBF (sistema nacional bienestar familiar). De bescherming van de rechten van het kind zijn vastgelegd in regelgeving en het ICBF is bevoegd voor de technische assistentie van alle instellingen voor de garantie en restitutie van kinderrechten. Elk kind wiens rechten zijn geschonden komt in het kinderbeschermingssysteem van SNBF; voor hem/haar wordt een administratief proces voor herstel van rechten opgestart (PARD) door de Family Advocate Offices (*Defensorias de Familia* –verantwoordelijk voor de alternatieve zorgmaatregelen). De beslissing tot adoptie vormt hier een onderdeel van.

→ **Er is uitgebreide regelgeving en er zijn technische richtlijnen waarin de taken en de bevoegdheden van de verschillende actoren in de jeugdbescherming worden geregeld.**

Jeugdbeschermingsmaatregelen in de praktijk

Algemeen concluderend benadrukt ISS de vooruitgang die de Colombiaanse regering heeft geboekt bij haar poging om het bereik van vervangende tehuizen, gemeenschapshuizen en noodopvangmechanismen voor kinderen wier rechten zijn geschonden, uit te breiden. Ook de inspanningen om de rechtssituatie van kinderen en adolescenten

op te lossen en de bijzondere nadruk die de Family Advocate Offices legt op het bepalen van de rechtssituatie van kinderen met bijzondere kenmerken en behoeften, worden gewaardeerd, naast de inspanningen om de re-integratie in het gezin te bevorderen en scheiding te voorkomen.

Al het overheidspersoneel gelinkt aan het PARD-proces is verplicht om periodieke vormingen te volgen via het ICBF. Ze krijgen hierbij technische en professionele begeleiding om een gepaste uitvoering van hun taken te vervullen. Het ICBF ontwikkelde het National Capacity Building Plan dat de competenties van overheidspersoneel nodig hebben om met kinderen en adolescenten wiens rechten zijn geschonden, te kunnen werken.

→ Er is een ruim aanbod aan jeugdbeschermingsmaatregelen met voldoende kwalitatief personeel

Beleid van preventie en re-integratie naar het gezin van herkomst

UNICEF stelt dat de Colombiaanse wetgevers en autoriteiten, en ICBF in het bijzonder, blijf geven van veel innovatieve en vooruitstrevende benaderingen van de preventie en de verstrekking van alternatieve zorg, alsook van een prijzenswaardige nadruk op gezinsre-integratie.

In de adoptabiliteitsverklaring bij het kinddossier wordt een gedetailleerd overzicht weergegeven van inspanningen die werden geleverd om re-integratie in de brede gezinscontext mogelijk te maken.

→ Er is een sterk beleid van preventie en re-integratie

Centrale databank met gegevens over alle kinderen in de jeugdhulp

Alle kinderen voor wie een PARD lopende is, zijn geregistreerd in een gecentraliseerde database (*Sistema de Información Misional SIM*). Het is een tool waarin alle acties van ICBF diensten geregistreerd worden, zowel lokaal, regionaal als nationaal. Aanvullend vormt de SINAD (*Sistemas de información*) een platform van alle PARD zaken gerapporteerd door de SIM, met als doel dossiers te delen over de verschillende Defensoras de familia.

→ Colombia heeft een centrale databank met gegevens over alle kinderen in de jeugdhulp.

Inbedding van adoptie in het jeugdbeschermingssysteem

Adoptie is een jeugdbeschermingsmaatregel die is ingebed in de bredere jeugdbescherming. Het ICBF is verantwoordelijk voor uithuisplaatsingen en is ook de centrale adoptie-autoriteit.

→ Adoptie zit ingebed in het jeugdbeschermingssysteem.

5. Consequente toepassing van het subsidiariteitsprincipe in interlandelijke adoptie

Inbedding van het subsidiariteitsprincipe in de regelgeving

Art. 53 van de Código de la Infancia y la Adolescencia, Ley 1098 van 2006 (hierna: "Ley 1098") definieert adoptie als de ultieme maatregel tot herstel van de rechten van meisjes, jongens en jongeren. Adoptie blijft een van de belangrijkste maatregelen voor Colombiaanse kinderen in het jeugdhulpsysteem. Het ICBF is verantwoordelijk voor de monitoring en het beleid van de toepassing van het subsidiariteitsprincipe. Institutionele zorg is een tijdelijke maatregel en hierna wordt adoptie als de meest ideale optie aanzien. Ley 1098 Art. 71 en 73 stelt uitdrukkelijk dat Colombiaanse families voorrang krijgen. Pas hierna is interlandelijke adoptie mogelijk (Art. 72).

De regels en procedures inzake preventieve gezinszorg, re-integratie met oorspronkelijke ouders en uitgebreide familie, pleegzorg, kleinschalige en/of gezinsgerichte residentiële opvang en binnenlandse adoptie zijn duidelijk uitgewerkt in de regelgeving en de technische richtlijnen. De Código de la Infancia y la Adolescencia verplicht een strikte toepassing van het subsidiariteitsprincipe.

Een belangrijke bijkomende waarborg voor het subsidiariteitsprincipe is het feit dat op 15/07/2013 een Resolutie werd goedgekeurd dat een moratorium instelt over de adoptieaanvragen van niet-Colombianen (residentieel of niet). Aanvragen voor kinderen jonger dan 6 jaar en 11 maanden worden niet meer aanvaard alsook geen aanvragen voor siblinggroepen waarvan de oudste maximaal 6 jaar en 11 maanden is, tenzij voor kinderen met special needs. Het moratorium werd voor 2 jaar ingeroepen, maar werd vervolgens verlengd in 2017, in 2019 en opnieuw in 2021.

→ Het subsidiariteitsprincipe is ingebed in de regelgeving en praktijk.

Toepassing van het subsidiariteitsprincipe in de praktijk van binnenlandse adoptie

Nationale adoptie wordt door de verschillende actoren in de procedure aanzien als de meest ideale oplossing wanneer er geen andere mogelijkheid is binnen het proces van “herstel van rechten” en ook rekening houdend met het feit dat alternatieve zorgmaatregelen (substituut huizen, instellingen,...) een tijdelijke maatregel vormen.

Er is een wijdverspreide acceptatie over het land, al blijven de nationale inspanningen om ook oudere kinderen, grote siblinggroepen en kinderen met special needs te adopteren, onvoldoende succesvol. Adoptie is aanzienlijk gedaald sinds 2011 te verklaren door enerzijds culturele, sociale, economische en juridische argumenten, maar evenzeer dankzij de versterking van de technische en legale richtlijnen, waarbij er meer intensief gezocht wordt naar familieleden tot de 6de graad verwantschap alvorens een kind adoptabel kan worden verklaard.

Het aantal nationale adopties ligt sinds 2016 hoger dan het aantal interlandelijke adopties. Interlandelijke adoptie is vooral bestemd voor kinderen die niet zullen geadopteerd worden door Colombianen. Het is hierom wel opvallend om vast te stellen dat in 2016 een derde van alle interlandelijke adopties uit Latijns Amerika betrekking had op Colombiaanse kinderen (485/1.501), een percentage dat steeg tot bijna de helft (387/828) in 2020 na Covid. In 2020 was Colombia namelijk het land van herkomst van 10% van alle interlandelijke geadopteerden (387/3726), en daarmee wereldwijd het belangrijkste land van herkomst.

Er is wel een verschil op te merken tussen het ICBF en hun private, gelicentieerde diensten (IAPA's), waarbij de IAPA's vaker kinderen toewijzen voor interlandelijke adoptie. Colombiaanse nationals in het buitenland zullen eveneens voorkeur krijgen op andere buitenlanders, als ook landen die lid zijn van de Haagse Conventie of waarmee een bilaterale overeenkomst werd afgesloten.

In het geval van kinderen met special needs, zijn de inspanningen van het ICBF om deze kinderen binnenlands te adopteren nog onsuccesvol en vormen de interlandelijke adopties hierbij een belangrijk aandeel (eveneens binnen de ideologie dat adoptie een ideale maatregel vormt). UNICEF benadrukt hierbij het potentiële risico dat kinderen met special needs automatisch gekanaliseerd worden richting interlandelijke adoptie, zonder een gepaste overweging of het kind hier ook baat bij zal hebben. Colombia hanteert geen minimumperiode voor het zoeken naar een nationale adoptiefamilie.

UNICEF stelt dat er geen gedetailleerd overzicht is van de kindprofielen die zowel nationaal als internationaal geadopteerd worden en hun familiale status op het moment van de adoptie, wat een duidelijker beeld kan helpen schetsen over de realiteit.

→ In de praktijk zijn er uitgewerkte procedures om het subsidiariteitsprincipe bij binnenlandse adoptie consequent toe te passen, toch worden er nog veel kinderen interlandelijk geadopteerd.

6. Adoptabiliteit

Centrale registratie van adoptabele kinderen

Alle kinderen die adoptabel werden verklaard of zich in een adoptieprocedure bevinden staan geregistreerd in hetzelfde informatiesysteem (SIM) als kinderen in de jeugdbescherming.

→ Er is een centrale registratie van adoptabele kinderen.

Beoordeling van en beslissing tot adoptabiliteit

Het ICBF bepaalt het proces van en neemt finaal (Defensores de Familia) ook de beslissing tot vaststelling van de adoptabiliteit van het kind. Nadat het proces van “herstel van rechten” (PARD) is uitgeput wordt het kind adoptabel verklaard door de ‘defensor de familia’ (een publieke overheid). Er zijn hierbij duidelijke termijnen vastgelegd in de procedure.

Deze administratieve adoptabiliteitsverklaring gebeurt voor alle kinderen ongeacht of het een vondeling, wees, verlaten kind of een kind wiens ouders hun consent voor de adoptie gaven. De procedure ernaartoe is wel verschillend.

Hierbij wordt de ‘defensor de familia’ bijgestaan door een psychosociaal team, artsen, politie of een familierechter. Een beroep tegen de adoptabiliteitsverklaring wordt ingediend bij de regionale ICBF directeur en wordt vervolgens

uitgesproken in de familierechtbank. Een adoptabiliteitsbepaling wordt steeds geregistreerd op de geboorteakte bij het Nationaal Register of een notaris. Enkel nadat een kind werd adoptabel verklaard is er matching mogelijk.

➔ **De beoordeling van adoptabiliteit gebeurt door een overheidsinstantie. De beslissing tot adoptabiliteit wordt genomen door de defensoras de familia nadat er een proces van “herstel van rechten” werd doorlopen.**

Situaties waarin een kind adoptabel kan worden verklaard

Art 63 Ley 1098 bepaalt dat alleen minderjarigen jonger dan 18 jaar die voor adoptie in aanmerking komen, of minderjarigen wier adoptie vooraf door hun ouders is goedgekeurd, kunnen worden geadopteerd.

➔ **In de regelgeving is duidelijk in welke situaties kinderen adoptabel kunnen worden verklaard.**

Onderzoek van psychosociale adoptabiliteit

In het kader van het PARD is het psychosociale team verplicht een reeks evaluatie- en follow-upfiches op te stellen, die in het dossier van het kind moeten worden opgenomen. Wanneer de adoptiecommissie een kandidaat gezin wil koppelen aan een kind, zal zij de achtergrond, geschiedenis, het verloop van de PARD, alsook de psycho-sociale evaluatie en interventie analyseren, om te bepalen of het kind bereid is om door een buitenlands gezin te worden geadopteerd. Gedurende het hele proces van psychologische en sociale begeleiding tijdens het PARD en tijdens het voorbereidingsproces waarin de “Gids voor de voorbereiding van kinderen en adolescenten op adoptie” voorziet, zal, afhankelijk van het ontwikkelingsstadium en de mate van rijpheid, rekening worden gehouden met de mening van het kind, om te bepalen of zij al dan niet tot adoptie bereid zijn.

De Gids definieert een reeks parameters voor de evaluatie van de ontwikkeling een kind die voor adoptie in aanmerking komt. Bovendien moet het aan het adoptiecomité voorgestelde profiel van het kind voldoen aan het model voor een uitgebreid verslag. Dit document verzamelt de belangrijkste belangrijke aspecten van het kind en alle elementen voor hun karakterisering.

➔ **De procedure om de psychosociale adoptabiliteit van het kind vast te stellen op gestandaardiseerde wijze.**

Toestemming van de oorspronkelijke ouders of wettelijke voogd

Art 66 Ley 1098 stelt dat de toestemming een geïnformeerde uiting is op vrije en vrijwillige basis door zij die het ouderlijk gezag uitoefenen. De toestemming gebeurt voor de ‘defensor de familia’ die breed informeert over de juridische en de psychosociale gevolgen. Het geven van consents door alle betrokken partijen is duidelijk geregeld. De toestemming kan gedurende 1 maand worden ingetrokken.

➔ **De toestemming van eerste ouders of andere wettelijke vertegenwoordigers is bij wet geregeld en het wordt op een gestandaardiseerde wijze toegepast in de praktijk.**

Toestemming van het kind

Tijdens het proces van PARD, maar ook ter voorbereiding op een adoptie wordt, wordt de mening en de motivatie van het kind gevraagd. Het horen van een kind dient door de overheid gegarandeerd worden in een juridische en administratieve veilige omgeving, met extra belang voor kinderen vanaf 10 jaar, maar voor alle kinderen rekening houdend met de leeftijd en de maturiteit van het kind. Van zodra een kind voldoende maturiteit en begrip toont van de eventuele impact van een adoptie is het verplicht om diens consent te verkrijgen. Dit staat ook duidelijk bepaald in Art 26.

➔ **Het is duidelijk wanneer het kind toestemming dient te verlenen en gehoord dient te worden.**

Stavingsstukken in het adoptiedossier op het moment van toewijzing

De totaliteit van de documenten en informatie verzameld tijdens het proces van PARD worden voorgelegd bij de toewijzing. De adoptabiliteitsbeslissing genomen door de Defensora de familia zit in zijn geheel bij het kinddossier.

➔ **Op het moment van toewijzing blijkt uit het kinddossier dat legistieke adoptabiliteit vastligt.**

Beleid over het samenhouden van siblings

Er is een sterk beleid van de overheid om scheiding van siblings te voorkomen. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen kan een scheiding worden toegestaan. Het is een uniform technisch criterium dat geldt voor alle regionale ICBF-kantoren van het land, in die zin dat alles in het werk wordt gesteld om broers en zussen niet te scheiden, of te herenigen als ze gescheiden zijn, vanaf het begin van het PARD, tot de adoptie. Alleen in zeer specifieke gevallen zal de Defensora de Familia de scheiding van broers en zussen toestaan: wanneer de relatie tussen hen volledig is verslechterd en samenleven onmogelijk is, of wanneer zij nooit hebben samengewoond en geen relatie hebben. In het laatste geval zal moeten worden nagegaan of toenadering mogelijk is, met als doel het contact tussen hen te versterken.

→ **Er is regelgeving over het samenhouden van siblings. Ook in de praktijk worden inspanningen geleverd om siblings bij elkaar te houden.**

7. Het verloop van de adoptieprocedure

Vorbereiding/ bindingsperiode voor het kind

De voorbereiding van het kind op een adoptie wordt door alle betrokken partners gerealiseerd (psychosociaal team, leden van de instelling waar het kind verblijft, defensor de familia, school, ICBF, verzorgers). De registratie van de ontwikkeling van het kind dient te voldoen aan het model van het uitgebreide verslag.

Eens er een specifiek gezin werd toegewezen wordt er een voorbereidingsplan uitgewerkt en geregistreerd met een fotoalbum, brieven,... van de kandidaat-adoptanten. De coördinatie gebeurt door de verantwoordelijke waar het gezin verblijft of het pleeggezin. Het is noodzakelijk te werken aan een aantal thema's zoals rouw, angsten, verwachtingen, nieuwe cultuur en taal, affectieve relaties,... Het ICBF ontwikkelde hiervoor een voorbereidingsgids. Dit gebeurt telkens volgens leeftijd en noden van het kind en duurt maximaal 15 tot 20 dagen.

De bindingstermijn ligt vast (5 kalenderdagen voor kinderen tussen 2-7 jaar, 8 kalenderdagen voor kinderen vanaf 8 jaar of special needs en siblings). De CA van de VS geeft aan dat de duurtijd doorgaans eerder 2 à 3 weken bedraagt. Tijdens deze periode worden ouders bijgestaan door psychologen en sociaal werkers. Hierna wordt er een certificaat afgeleverd wat nodig is om de juridische procedure te kunnen initiëren.

→ **Colombiaanse kinderen worden degelijk voorbereid op de adoptie en er is een bindingsperiode voorzien voor de definitieve adoptiebeslissing wordt genomen**

Het matchingsproces

Zoals bepaald in Art 73 Ley 1098 is het ICBF, via zijn Adoptie Comités (regionale ICBF of IAPA's), verantwoordelijk voor de matching. Het zijn multidisciplinaire teams bestaande uit een directeur, secretaris (Advisora de familia of advocaat die verder niet bevoegd zijn om adoptieprocedures uit te voeren), sociaal werker en een psycholoog. Enkel goedgekeurde kandidaat-adoptanten met up-to-date psychosociale rapporten kunnen gematched worden. Er wordt eerst op regionaal niveau gezocht naar families, vervolgens nationaal en hierna internationaal. Kandidaat-adoptanten hebben het recht om bij komende assessments, onderzoeken of verduidelijkingen aan te vragen, om een beter zicht te krijgen op bepaalde problematieken.

Het Kleine Mirakel kan, als geaccrediteerde dienst in Colombia, maandelijks zelf adoptabele kinderen uit een special needs lijst selecteren. Hierbij staat de dienst zelf in voor het opvragen van het volledige kinddossier en de matching met hun kandidaat-adoptieouders, mits goedkeuring van beide CA's. Dit specifieke actieplan werd ontworpen om de kansen voor adoptie van kinderen met special needs te vergroten volgens het principe van reversed flow.

UNICEF vindt het proces adequaat en de waarborgen met betrekking tot het behoud van de identiteit lijken sterk te zijn.

→ **Er ligt een duidelijke professionele matching vast, voor kinderen op de special needs lijst ligt de matching bij de geaccrediteerde dienst.**

8. Het vermijden van financiële risico's

Kosten en vergoedingen voor de adoptieprocedure op zich geregeld bij wet of overheid

Alle administratieve procedures voor het ICBF (inclusief PARD, interventies van professionals of alle andere diensten) zijn in handen van de overheid en gratis. Ook de instellingen en pleeggezinnen waar kinderen in een PARD programma worden ondergebracht, worden gefinancierd door de Colombiaanse Staat (Art 74, Ley 1098).

De kosten die de buitenlandse geaccrediteerde diensten opleggen, vallen niet onder de verantwoordelijkheid van het ICBF, maar de Colombiaanse regelgeving vraagt wel dat deze info publiek toegankelijk is op zowel de website van de dienst als die van het ICBF. Alle wijzigingen dienen hierbij gecommuniceerd te worden.

Het is bij wet verboden om rechtstreeks of onrechtstreeks kosten aan te rekenen indien men afstand doet van zijn kind, evenals het geven van donaties hiervoor (zowel door natuurlijke personen of geaccrediteerde diensten). Strafrechtelijke sancties zijn hieraan verbonden.

De adoptieprocedures van het ICBF zijn volledig gratis, enkel de IAPA's mogen een administratieve kost aanrekenen. Het is hierbij onduidelijk wat de motivatie kan zijn om de procedure via een IAPA te volgen.

➔ **Er is een algemene regeling van kosten bij wet of overheid.**

Overzicht van de kosten in de praktijk

In de context van de huidige interlandelijke adoptienormen lijken de financiële aspecten voor Colombia in het algemeen aan de eisen te voldoen. UNICEF acht de kosteloze diensten van de ICBF voorbeeldig. De opgegeven kosten door Het Kleine Mirakel zijn enkel administratief van aard, maar kunnen voorwerp van verdere bespreking worden bij de evaluaties van de eerste proefdoossiers.

➔ **Naast de bij wet geregelde kosten, rekent de geaccrediteerde adoptiedienst enkel administratieve kosten aan.**

Donaties, contributies en projectsteun

Donaties aan pleeggezinnen of instellingen, ICBF officials of elke andere persoon in de procedure zijn streng verboden. Bijkomende, ongeregelde kosten dienen onmiddellijk gemeld te worden bij het ICBF zodat er sancties kunnen worden getroffen. Sinds 2013 geeft de ICBF, uitdrukkelijk om de twee jaar, administratieve resoluties met bindende kracht uit aan de beheerders van het adoptieprogramma, zoals de geaccrediteerde en erkende organen in Colombia en de IAPAS. Hierin wordt herhaald dat zij niet gemachtigd zijn kosten aan te rekenen of schenkingen te ontvangen.

De medische kosten voor een kind vallen ten laste van het ICBF tot op het moment van de plaatsing van het kind bij de adoptiefamilie. Het Kleine Mirakel geeft echter wel aan dat bijkomende medische onderzoeken op hen verhaald worden.

De kosten zijn doorgaans redelijk en transparant, enkel de accreditatiekosten lopen op, rekening houdend dat deze 2-jaarlijks dienen vernieuwd te worden. Hierbij worden de financiële verklaringen van de dienst opnieuw geverifieerd.

Samenwerkingsprojecten zijn niet vereist, maar de mogelijkheid om deze uit te voeren hangt af van de aard van de projecten en dienen geverifieerd te worden door het "cooperation and agreements office". Het kleine Mirakel geeft aan geen lopende samenwerkingsprojecten te hebben.

➔ **Contributies en donaties zijn verboden door de overheid en projectsteun is afhankelijk van de aard van het project. De kans op financiële risico's is laag.**

Overeenkomst kosten van de adoptiedienst met table on costs van Hcch.

De administratieve kosten aangegeven door de adoptiedienst liggen grotendeels in lijn met de table on costs van Hcch. De aanzienlijke kosten voor juridische bijstand en vertalingen bij de adoptiedienst vormen nog onderwerp van verdere besprekingen.

➔ **De door de adoptiedienst opgelijste kosten komen grotendeels overeen met de table on costs van het Hcch.**

Specifieke aandachtspunten

- Op het moment van het assessment liepen de eerste proefdoossiers waarbij er nog een feitelijke evaluatie werd gemaakt van de financiële aspecten.

9. Juridisch kader ter ondersteuning van adoptiebetrokkenen in het recht op informatie over hun afkomst en/of hun zoektocht naar familieleden

Centrale geboorteregistratie

Het Nationale Register (Registraduría Nacional del Estado Civil) is de gecentraliseerde instelling die belast is met het bijhouden van het nationale register van burgers en ingezetenen van het land. Via de geboorteakte (registro civil de nacimiento) zorgt het nationale register ervoor dat alle kinderen worden beschermd, zodat zij wettelijk worden erkend als persoon met een naam en een uniek persoonlijk identificatienummer, en toegang krijgen tot door de staat verstrekte goederen en diensten. Colombia haalt een volledigheid van 97% wat betreft geboorteregistratie.

→ **Colombia heeft een centrale geboorteregistratie met een hoog registratiepercentage.**

Procedure voor inzage in het adoptiedossier in de regelgeving

Art. 76 Ley 1098 bevat expliciet een provisie over het recht van de geadopteerde om zijn familie en origine te kennen en het recht op identiteit (met daarbij de aspecten als behoud van naam, nationaliteit en afstamming) vanaf de leeftijd van 18 jaar.

Alle dossiers worden gedurende 20 jaar bewaard in de archieven van het ICBF of de IAPA, hierna worden kopieën gedurende 98 jaar bewaard.

De toegang tot informatie over afstamming is een vertrouwelijk proces voor alle betrokken partijen. De toegang is kosteloos en het vraagt de betrokkenheid van intermediairen. De procedures worden duidelijk toegelicht op de website kunnen geïnitieerd worden via aanvraagformulieren op de website van het ICBF.

Het zoeken naar roots wordt onderscheiden in 3 categorieën:

- Toegang tot een kopie van het kinddossier (levenshistoriek), wat ook door vertegenwoordigers van een minderjarige kan worden aangevraagd.
- Een actieve zoektocht naar biologische familie
- Een verzoek aangevraagd door de biologische familie: familieleden kunnen hun contactgegevens, foto's en brieven toevoegen aan het SIM, dit kan een latere zoektocht van de geadopteerde faciliteren.

Colombia heeft een van de meest vooraanstaande praktijken op het gebied van zoeken naar origine. De procedure en het juridische kader in het kader van recht op informatie en afstamming is een van de meest geavanceerde systemen en is dermate uitgewerkt om tegemoet te komen aan de rechten van de geadopteerde op een gecentraliseerde wijze.

→ **Het recht op kennis over herkomst en identiteit werd expliciet in de regelgeving opgenomen. De procedures en richtlijnen voor de bewaring van en het recht op inzage in adoptiedossiers zijn zeer uitgebreid uitgewerkt in de technische richtlijnen.**

Regelgeving inzake wijziging van geboorteplaats en geboortedatum

Er mogen geen wijzigingen aangebracht worden aan de geboorteplaats of datum, tenzij er bewijs is dat deze foutief zijn. De voornaam kan slechts worden gewijzigd indien het kind jonger is dan 3 jaar of mits goedkeuring van de rechter bij een gerechtvaardigde reden.

→ **Wijzigingen aan de geboorteplaats- of datum zijn expliciet verboden in de regelgeving.**

Professionele ondersteuning bij de zoektocht naar herkomst door de overheid

Voor toegang tot beschermings- en zorgdocumenten dienen professionals een verzoek in het SIM tot het vrijgeven van informatie. Afhankelijk van de informatie die men verkrijgt, wordt deze per mail, of mondeling (al dan niet met psychosociale steun) gedeeld.

Actieve zoektochten naar familieleden worden eveneens voorbereid en begeleid door professionals ongeacht de mogelijke outcome (overleden, niet kunnen traceren, gezochte persoon wil geen contact, gezochte persoon wil contact). Deze zoektochten kunnen eveneens naar de uitgebreide familie of vroegere pleegouders en andere zorgverleners gaan.

➔ **Er is professionele ondersteuning door de overheid bij de zoektocht naar herkomst.**

10. Inhoud kinddossier

Voldoende informatie in het kinddossier om de herkomst van het kind te achterhalen

Het kinddossier vormt de totaliteit van de documenten en informatie verzameld in het dossier tijdens de PARD procedure (verificatie van garantie op rechten, rechtbankbeslissingen en psychosociale acties met het gezin en het verdere netwerk). Het betreft concreet:

- Identificatie van het kind;
- PARD procedure;
- Familiale historiek
- Educatie
- Ontwikkeling
- Aspecten van socialisatie;
- Therapeutische interventies van psychologen of andere zorgverleners;
- Aanwezigheid van mentale problemen;
- Beperkingen van het kind;
- Gezondheidsaspecten;
- Nutritionele aspecten;
- Participatieproces van het kind bij de adoptie.

➔ **In de praktijk is de informatie over de herkomst van het kind zeer volledig.**

Weergave van het volledige traject van het kind in het kinddossier

FCA bevestigt dat in het erkenningsdossier voldoende informatie is te vinden is over de herkomst van het kind en over de omstandigheden die ertoe leiden het kind voor interlandelijke adoptie voor te stellen. Het ICBF stelt een volledige adoptiebeslissing op waarin de oorsprong en de geschiedenis van het kind zeer uitvoerig worden beschreven. Het vonnis vermeldt alle stappen die zijn ondernomen om het kind opnieuw in zijn familie te integreren en de mogelijkheid van alternatieve duurzame oplossingen te onderzoeken.

Bijgevolg is de adoptie-uitspraak goed gemotiveerd. FCA ontvangt zowel de originele geboorteakte als de nieuwe geboorteakte voor de geadopteerde, waardoor de correcte afstamming op de geboorteakte en de adoptieakte in het DABS is gewaarborgd.

➔ **In de praktijk is de informatie over het volledige traject zeer volledig.**

3. Beslissing betreffende de huidige samenwerking interlandelijke adoptie met Colombia

Op basis van bovenstaande overwegingen en de informatie in het ingevulde beslissingskader voor Colombia, **beslist VCA om de samenwerking met Colombia verder te zetten.**

Dit betekent concreet dat kandidaat-adoptanten met een contract hun procedure onverwijld kunnen verderzetten. In het kader van deze beslissing, engageert het VCA rechtstreeks contact opnemen met de CA van Colombia om de overwegingen bij deze beslissing in een persoonlijk gesprek toe te lichten, alsook met het oog op verdere afspraken rond de samenwerking.